

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenstvo je v Ljubljani v Frana Kolmanna hiši, „Gledališka stolba“.

Upravljenstvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 5. aprila.

Cesar Ferdinandove severne železnice veliki nadzornik pl. Eichler razposlal je dné 26. marca t. l. do načelnikov postaj na obojnih črtah severne in Ostravske železnice okrožnico, katera slöve: „Z ozirom na že večkrat ponovljeni nalog, s katerim se je strogo razporédiло, da je tistim uradnikom in služabnikom, ki občujejo z občinstvom slovenskim, a razumejo le nemščino, naučiti se tudi slovenskega jezika, zato da se morejo razumevati s slovenskim občinstvom, — dajem na znanje, da se bomo v kratkem potom izpita prepričali, ali so dotični uradniki in služabniki se ravnali po imenovanej naredbi. Kdor izpita ne dostane in se ne potrdi, v najkrajši dobi priučiti si slovenskega jezika, kateri je zastran službe potreben neizogibno, tisti naj nasledke prisvaja samemu sebi. Osobje, katero spreminja osobne vlake, je morati, da na postajah s slovenskim občinstvom imena postaj in dobo ustanka kličejo najprvo s slovenskim jezikom in potlej še le z nemškim. Konečno se vsacemu služabniku priporača jako živo, da, občujejo z občinstvom, izpolni na vsako stran njega pravične želje.“ — Na to umestno in krasno okrožnico opozarjam vse narodne naše kroge, katerim je mari časti in koristi slovenskega naroda, v kot potiskovanega po svojih pokrajinah tudi v železniškem prometu, in priporočamo njim, zlasti pa gospodom odbornikom trgovinske in obrtne zbornice za Kranjsko, naj se — konečno tudi posredovanjem gospoda trgovinskega našega ministra — v kratkem obrnejo do vodstva južne železnice s krepkim pozorilom in nujno prošnjo, da tudi ona rajši danes nego jutri v dubu pravice in svojemu podjetju v prid z jednako naredbo, kakor smo jo zgoraj priobčili, razporedi in zapreti svojemu osobju po vseh postajah, ob katerih Slovenci stanujemo, in da ukrene še drugo potrebo, s katerim bi v ime jednakopravnosti in iz ozirov do prav cenjenih odnošajev ustreženo bilo narodnemu čuvstvu in vsakdanjim potrebam potujočega slovenskega občinstva. Ne držimo križem rok, in oglašajmo se! Južna železnica saj ne bo delala baš za Slovence izimnega stanja in trgovinski naš minister gledati ima tudi na nas! Sicer pa je vodstvo

samo nedavno doposalo uradnikom svojim zapisnik slovensko-nemških imen za postaje, da si morejo pomagati, kadar je potujoča stranka slovenska. Iz tega zapisnika se nemški uradnik gotovo ne bo naučil potrebnega si slovenskega jezika, — ali z imenovano naredbo je vendar izraženo načelo, da je slovensko stranko razumeti treba, če nečemo na vsakej postaji imeti komičnih prizorov mej Slovencem in nemškim uradnikom. Tedaj trkati je treba; — kdo gre prvi naprej?

Casniški kolek.

Tempora mutantur!

— o. — Državnega zbora odsek, ki se je pred leti sešel bil v posvete zastran predloga poslanca dra. Fanderlika, naj bi se odpravilo kolek za časnike; imel je v 27. dan marca meseca čez dolgo zopet svoje zborovanje. Vlado sta v tej seji zastopala in sicer notranje ministerstvo dvorni sovetnik pl. Freiberg, finančno ministerstvo pa dvorni sovetnik Chiari. Freiberg je naglašal, da ne pripada vladni, gledé prenaredbe pri časniškem koleku statvi svoje predloge, nego da vlada le-to odseku prepustiti mora. Chiari pa je izjavil, da država ne more utrpeti dohodkov, katere dobiva po koleku od časnikov. Od strani večine poslancev pa se je poudarjalo, da časniški kolek namestuje nekako zaščitno carino za sedanja podjetja časnika, da om zavira vsakatero konkurenco na novinarskem polju in da sploh berilo ljudstvu draži. Po kratkem debati se je sklenilo, državnej zbornici v potrjenje predložiti načrt zakona, sestavljeni od poslancev dra. Fanderlika, kateri nalaga, odpraviti s 1. januarjem 1885 kolek za časnike in kledarje. Za to glasovali so: klerikalec P. Karlon, Čeha dr. Fanderlik in Keller, levičarja Stourch pa Reschauer; proti temu pa grof Stockau, Sax in Chamie. Poročevalcem izvoljen bil je dr. Fanderlik.

Naredba o časniškem koleku imela je isti blagi namen, kakor druge naredbe, s katerimi hotelo se je za vlade absolutizma zapreke delati časnikarskemu delovanju, mučiti in uničevati novinarska podjetja v Avstriji.

Obljube in poroštva, ki so se leta 1848. v duhu svobodomiselnem delala tudi gledé tiska

in novinarstva, jéle so kmalu preko §-a 5 podeljene ustawe s 4. dné marca 1849 in preko cesarjevih patentov s 13. in 14. dné marca 1849 o tisku presédati avstrijske vladi, v staru absolutistična načela do grla potopljene, in že v 6. dan julija 1851. leta presadila je cesarska naredba na avstrijska tla francoski sistem za politična posvarjenja in javna zavračanja; imela pa je ta naredba v prvem odstavku jako tvrdo določbo, da oblastva časopis lahko začasno ustavijo ali za zmirom uničijo, ako dvakratno pismeno svarjenje ni nobenega uspeha imelo.

Nov tiskovni red, kateri je podjedno s kazenskim zakonom prišel v 27. dan 1852 na svitlo, imel je za podstavo poostreni dopustni sistem, nastavil je časnikarskemu podjetju vse polno zanjk, izročil rezke oblasti v tiskovnih stvareh političnim gospodskam, a ne sodiščem, s kratka zatrli je prejšnjo svobodo tiska in plašč odvračal od časnikarskega dela.

Naredba z 22. dné novembra meseca 1852. l. za c. kr. vojaštvu prepovedala je vsem vojaškim osobam, tako ali tako udeleževati se pri novinarstvu.

Razglas pravosodnega ministra z dné 6. junija 1854 pa je uradnikom zabranil, poročati v časopise brez dovoljenja svojih uradu načelnikov.

Tem samovoljnijm pritiskom na časnikarstvo pridružil se je konečno še izza 1848. leta odpravljeni kolek časniški. Uvedla ga je zopet, in sicer zelo visokega z jednim starim krajevjem za vsak list posameznega časnika, na podlagi večletnih posvetovanj cesarska naredba z dné 23. oktobra 1857, katera naložila je tudi na uvrstke za pet starih krajev višji davek.

Razlogi, kateri poklicali so časniški kolek v življenje, so nam pravotno ohranjeni v spisu, s katerim pl. Vahlkampf, avstrijsk zavezni poslanec v Frankfurtu a. M., odgovarja k pritožbi „Frankfurter Postzeitung“-e, kateremu časopisu rečena naredba zlasti tudi za tega delj ugajala ni, ker je po njegovem avstrijske koristi zagovarjal vstrajno in spretno, a brez gmotnega dobička.

Vahlkampfovo poročilo pa slöve: Cesarska naredba brez dvojbe boče s finančialno naredbo časniškega koleka dosezati le višje in politične kulturne svrhe. Časniški kolek bode zatrli premnoge manjše liste, ki nikakor neso sposobni za pospeševanje narodne izomike, in berilo tujih novin bode praviloma

LISTEK.

Listi iz tujine.

XXVII.

Catania 26. marca 1884.

Dragi prijatelj! Videč, da sem ustregel z zadnjim svojim listom Tebi in staremu mi prijatelju Dragotinu, hočem biti zopet malo bolj priden ter se oglasiti večkrat, nadejajoč se, da se ne bodo zopet ponovile one zmešnjave, katere so bile v prve vrsti krive, da se je za dalj časa pretrgala nit mojih dopisov. Gradiva k pisanku mi ne manjka, za danes naj Ti popišem izlet svoj iz Messine v bližnjo Catanijo — 93 kilometrov z železnico ali kacih 50 morskih milj s parobrodem. Priliko podalo mi je prijazno povabilo prijatelja, kapitana velicega italijanskega parobroda „Se gesta“, ki vozi mej Genovo-Marseille z jedne in Odesa-Carigrad z druge strani. Bilo nas je več prijateljev pozvanih na veseli obed na krovu in mej obedom izčimila se je misel „izleta“; malo ur pozneje se bila nas je vesela družica zopet na parobrodu in

kmalu po polunoči odpluli smo iz luke Messinske, katera v nočnem mraku ne podaje nikake posebne zanimljivosti. Polegli smo tedaj v kabinah prvega razreda, da v jutro rano ustanemo in pozdravimo očeta Etno, ognjenega starca, katerega videti sem bil toli radoveden, da dolgo nesem zatisnil očesa.

Ko se je začelo daniti, bili smo vsi na krovu, in okolu pete ure prikazal se je mogočno v nebo kipeči velikan, več ko do polovice svoje visokosti s snegom kriti ogenj bljuvajoči Etna. Sneg in ogenj, kakov kontrast, razburajoč fantazijo človeško! Na površji bela odeja gostega snega, v notranjem neprestano goreči drob, večna revolucija nepoznatih podzemeljskih močij! Povem Ti, dragi prijatelj, da ta velikansko krasen pogled ne izgine mi tako hitro iz spomina! Lahna megla belega dima, ki se vedno dviga nad vrhom in je jedini znak notranjega ognja, priča Ti, da starec pač počiva, a da je pripravljen vedno, na novo pokazati svojo grozovitost, kakor je to storil že tolkokrat.

Ako Ti rečem, da po vsem tem, da sem predlanskim pet dnij navduševal se nad čarobno krasno lego Carigrada, prvo na svetu, da sem pred

par meseci gledal vso krasoto Neapolja z Vesuvom, — o katerih Ti bodem pisal pozneje, ko se ustavim nekoliko dnij nazaj gredé — katero velja za drugo najlepše mesto sveta, kar se tiče lepote lege in narave, da po vsem tem se mi je globoko v spomin utisnil krasen razgled na Etno in na mesto Catanijo, v katero smo dospeli proti osmej uri zjutraj, misliš si lahko čarobnost tega prizora!

Ker pa pri vsej navdušenosti za krasote narave in pri vsej poeziji duha prozajčui sitnež želodec zahteva tudi svoj tribut, dal je prijazni kapitan proti devete uri, ko je bil opravil svojo službo, pogrniti mizo k „zajutru“. A ta zajutrk, dragi moj, bil Ti je pravi obed, kakor je to navada na brodu, kajti morski zrak nekako čudno upliva in človek je vedno pri najboljem apetitu, — če nema ravno morske bolezni, česar ga Bog varuj in pa — sv. Urh!

Ob desetej uri izkrcali smo se na suho in se začeli voziti v dveh vozeh po mestu. Naj Ti tedaj na kratko povem nekoliko o njem.

Catanija, v sredini železnice iz Messine v Sirakuso na podnožji Etne ležeča, je zgrad-

dopuščal samo tistim krogom, ki vedo kaj presoditi, in se torej ne dadó v tiste meri preslepiti po načnih teorijah. Kar pa zadeva „Frankfurter Postzeitunge“, tudi ona mora kakor vse druge vnanje novine prenašati časniški kolek; ker se pa, jedin nemšč časopis, dosledno poteza za politiko vlade cesarske, ker s tega pozorišča spremeno pretresa politiko drugih držav, zato ga je bolj priporočati, nego li zavirati. To pa bi se dosezati dalo, če bi se „Postzeitung“-i plačevani kolek vračalo in bi njej tako bilo mogoče, z manj povoljnimi novinarskimi glasili vspešno tekmovati in kósati se t. j. polaganu izpodriti liste, kateri vladajo dajejo manj poroštva za hvalevredno mišljenje . . .

Tak poklic, tako ulogo imel je časniški kolek pred petindvajsetimi leti! Veliki in močni novinarski domovi, kateri so bili vsako uro odprtji neomejene in vohunske vladi, ti so bili zaupanja vredni in uživali so dobro ime in brezskrbne ure, — nezaviso, za pravico in resnico pisano časnikarstvo gledalo se je pisano, bilo je namenjeno, da se poruje in iztrebi kot plevel, kot glasilo nezadovoljnih, nemirnih in upornih državljanov! Časniški kolek naj bi protivnikom dražil in gmotno ugonabljal veselje do nezavoljnega novinarskega dela, pohlevnim, blagomislečim kukavicam pa naj bi dajal zasluzeno nagrado in pláčilo: taka je bila tedanja državna modrost!

Lep čas je pretekel od tistih dob in znamenite politične provale ločio nas v Avstriji od gospodstva neomejenega tedanjega državnega sistema. Časniški kolek, došedši in kaže se nam v opravi in službi reakcije, zopet je postavljen pred zakonodavno sodišče, katero sudi v drugačnih razmerah in ima druge misli o svetu. In upanje imamo, da se iih v državnej zbornici ne bode veliko dobilo, ki bi še resno zagovarjati hoteli ustanovo novinarskega koleka! Časi se spreminja, in to je dobro!

Iz državnega proračuna.

Pravi se navadno, da številke najtočneje govoré. To je tudi istina, posebno pa pri našem državnem proračunu, ki nam leto za letom predstavlja ogromne in vedno naraščajoče vsote pred začudene in nevoljne oči. Izmej raznih vstopov, utegne naše čitatelje zanimati, koliko imajo posamične kronovine letnih dohodkov, koliko plačujejo davka, kar je razvidno iz naslednjih podatkov:

Bukovina	4,187.968	gld.
Galicija	44,773.763	"
Šlezija	9,543.937	"
Moravska	43,876.263	"
Češka	124,780.733	"
Dolenja Avstrija	112,950.956	"
Gorenja Avstrija	20,518.308	"
Solnogradška	5,725.015	"
Tirolska	13,196.886	"
Štajerska	20,216.242	"
Koroška	4,442.503	"
Kranjska	5,558.409	"
Primorska s Trstom	17,096.998	"
Dalmacija	3,219.129	"

Češka, Moravska in Šlezija, te tri kronovine, ki skupaj sodijo, imajo tedaj na leto 178,200.934 gld. dohodkov, skoraj polovico vseh drugih, zlasti Česka sama kaže se v teh številkah kot pravi biser v avstrijski kroni. Galicija in Bukovina pa imati za svoje veliko ozemlje razmerno malo dohodkov in

v tej zadevi jedva Moravsko zmagati. Po navedenih številkah moglo bi se delati razne sklepe o obrtniji, trgovini, uplivu te ali one narodnosti, kar pa prepuščamo čitateljev iznajdljivosti.

Govor poslanca dra. Josipa Vošnjaka

v državnem zboru 20. marca.

(Po stenografskem zapisniku.)

(Konec.)

Gospod poslanec dr. Foregger je tako razkačen na Slovence, ker se ti, po njegovej trditvi dadó vedno od poslancev slovenske narodnosti zapeljavati. Kakor se kaže, ga zelo jezi, da se naš narod ne pusti za nos voditi od njegovih somišlenikov, da ne mara za náuke, katere mu pridigujejo Foregger, Schmiderer in tovariši, in to že več desetletij, ker čuti, da bi ga ti nauki le pogubili.

Gospod poslanec dr. Foregger je dalje na — ne vem kako bi imenoval to zvijačo — ne ravno pošten način izraz, katerega pri nas rabimo za slovenske renegate, „nemčurji“, tako zavijal, kakor bi bil obrnen proti Nemcem. Da, gospoda moja, to je velik razloček. S pravimi Nemci mi še precej lahko shajamo, a z ljudmi, ki so mej Slovenci rojeni in izrejeni, katere moremo po rodu prištevati k Slovencem, s temi se ve, da se ne moremo sporazumi. To so renegati, in proti renegatom bori se vsak narod in rabi proti njim take ostre izraze, kakršne je návajal dr. Foregger.

Na jake nefin, pa reči moram, kako razžaljiv način, izrazil se je Celjski poslanec o zahtevanih adjutih za slovenske juriste. Reči moram, da take primere še nesem čul v tej zbornici.

Gospod poslanec dr. Foregger primerja te adjute onim zneskom, katere je vrla dovolila za neke bolezni v Dalmaciji. (Čujte! na desnici.) To moram z vso odločnostjo zavrniti, kajti ta primera je podlost! (Obo! na levici. — Dobro! na desnici.) Če se slovenskim juristom, mladim možem, ki prihajajo iz naroda in imajo pravico, da se na nje ozira pri adjutih ravno tako, kakor na njih nemške tovariše, očita, da je ta znesek tak, kakor za neko gotovo bolezen v Dalmaciji, tedaj moram vendar prositi gospoda poslanca dr. Foreggerja, da naj si prisvoji malo dostojnosti in naj tako o slovenskih juristih ne govori. (Poslanec dr. Foregger: Vi ne razumete, kar se vam pove!)

Jaz mislim, da sem se že dovolj bavil s pobijanjem govora gospoda poslanca dr. Foreggerja; a ko bi hotel na vse odgovoriti, moral bi kaki dve uri govoriti, — toliko neresnic in zavijač je v njem. Odgovoril budem tedaj samo še dr. Heilsbergu prav ob kratkem.

Če ta apeluje na zdravi razum Slovencev, ostala bode ta apelacija brez vpliva, ker se za tem zdravim razumom skriva raznarodenje Slovencev, kajti Slovenci vedo, da le na materni jezik opirajoča se šola pelje k omiki in blagostanju.

Ker Slovenci vedo, da ravno mi, poslanci slovenske narodnosti zato skrbimo, da dobé šole, in sicer srednje šole, zato bode slovensko prebivalstvo po svojem zdravem razumu vedno imelo več zaviranja do nas, kakor do gospodov Foregger, Schmiderer in dr. Heilsberg, naj delajo Slovencem še tako lepe obljube.

Kar se tiče resolucije, hočem prav kratko ome-

niti, da njenej izvedbi ni niti z ozirom na učne moči, niti z ozirom na učne knjige nikake zavire.

Njega ekscelanca gospod naučni minister je opazil, da so se na Kranjskem upeljali paralelni razredi, in da če se taki upeljejo na Štajerskem, bi Nemcem to nič ne škodovalo, ker bodo nemški razredi še dalje obstali za one učence, kateri se hočejo učiti v nemščini. Na Kranjskem je ravno tako, in gospod Foregger je zopet izustil neresnico, ko je trdil, da so na Kranjskem vse gimnazije čisto slovenske.

Mi imamo v Ljubljani samo slovenske razrede na nemškej gimnaziji, v tem, ko je cela gimnazija nemška. Razen tega je v Kočevji cela nemška spodnja gimnazija. Za Slovence so samo paralelni razredi na nižjej gimnaziji, v tem ko višja gimnazija ostane nemška, če bode sploh to mogoče. Jaz bi tedaj prosil njega ekscelenco naučnega ministra, da naj ne čaka dolgo na ta gotov poskus, kajti poskus se je že bil naredil 1870 l. v Kranji, tam se je takrat bila ustanovila slovenska spodnja gimnazija in se prav dobro obnesla.

S tega časa imamo na Kranjskem slovenski pouk na večjih gimnazijah, in jaz slišim, da se ravnatelj ugodno izjavlja, da se je utrakovizem dobro obnesel ter bodo po njegovem mnenju učenci konci četrtega leta si prisvojili dovolj nemščine. Njega ekscelanca naj pomisli, da to, kar je jednemu prav tudi drugemu godi, in če so Slovenci na Kranjskem dobili svoje srednje šole, tako se to vender 400.000 Slovencem na Štirskem, potem Slovencem na Primorskem in Hrvatom v Istri ne more odrekati. Jaz gospodu ministru to resolucijo goreče na srce polagam in prosim visoko zbornico, da jo vsprejme. (Pritrjevanje na desni.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. aprila.

Predvčeraj popoldne imel je obrtni odsek državnega zpora sejo, in rešil §§. 94—96 obrtnega reda. Sklenil je, da se otroci pred dvanajstimi letom ne smejo rabiti pri obrtnih delih, mladi delalci od 12. do 14. leta se smejo dopuščati samo k takim delom, ki ne škodujejo zdravju in telesnem razvoju telesa, in ne ovirajo izpolnevanja redne šolske dolžnosti. Vendar ti mladi delalci ne delajo več, kakor osem ur na dan. Otrečnice smejo še le štiri tedne po porodu rabiti pri obrtnih delih, ta čas se pa imajo podpirati iz blagajnic za bolnike, kakor drugi bolniki. Mladi delalci od 12—14 let se ne smejo rabiti pri ponočnih delih od osmih zvečer do petih zjutraj. Obrtni lastniki kateri imajo take delalce, morajo v poseben zapisnik zapisavati njih imena starost, bivališče, ustrop in iztop iz dela ter bivališče njih staršev ali varuhov. Mladi delalci 14—16 let smejo se rabiti sicer redno, a le za lajša dela, ki na škodujejo zdravju ali telesnem razvoju. Ti mladi delalci in ženske sploh se ne smejo dopuščati k pončnemu delu v tovarnah. Trgovinski minister ima v sporazumjeni z ministrom notranjih zadev določiti, katera dela so zdravju škodljiva. S tem je bilo končano posvetovanje o šestem poglavju obrtnega reda in na predlog poslanca Kluna volil se je takoj poročevalc, ter je bil izvoljen grof Belcredi. — V zbornici poslancev je predvčeraj stavil poslanec dr. Sturm sledoč interpelacijo: „Ali je res, da gospod minister misli daljši obstanek c. k. tehtnične visoke šole v Brnu narediti zavisen od

Dalje v prilogi.

jena skoro večinoma na lavi in izmetkih Etna, lepo prijazno mesto s širokimi ulicami in prostori okičanimi s krasnimi monumenti, mej katerimi je najnoviji oni slavnega skladatelja Bellinija, ki se je rodil tu l. 1801. Drugi slavni skladatelji, ki se je rodil tu, je Pacini, in mnogih drugih slavnih mož zibelj tekla je v Cataniji.

Lega mesta je krasna, iz vseh glavnih nlic vidi se velikan Etna, posebno krasen je razgled iz novega šetalnišča „Villa cittadina“, katera se drži tikoma krasne „Villa Bellini“. Od tu iz malo uvitvenega stališča pregleda se na daleč Catanska ravan, iz katere se dviga mogočni velikan. (Glej, glej, nehoté prihajajo mi rime v pero!) Poslopja in tlak mesta zgradjeni so večjidel iz lave — na lavi! Zeleni vrtovi dajejo mestu prijazen pogled in ne zastonj imenovali so ga že stari pesniki „Sicula gemma del trinacrio serto“. Sedanje mesto je skoraj vse novo, kajti grozoviti potres l. 1693 razrušil je skoro vse mesto in poginilo je več kot 18.000 ljudij! Sedaj ima živahnou trgovino in dela hudo konkurenco starej Messini in tudi glavnemu mestu, Palermi, katera oba pa imata od narave

dobro ustvarjene luke, kar Cataniji manjka. Univerza je že od l. 1444, dalje ima razne akademije in muzeje in lepe cerkve. Novo gledališče, ki še ni dogotovljeno — bode se štelo mej največja in najlepša v Italiji.

Prebivalcev šteje 85.000 in zgodovina od 1. 700 pr. Kr. r. je bogata sprememb govorčih o Grecih, Kartagencih, Rimljanih, Saracennih itd.

Potresi, razun gori omenjenega so bili posebno hudi še l. 1169 in 1563 in 1669, ter je mesto mnogo trpelo posebno pri zadnjem. Etna rojil je grozovito in bruhal lavo, celi hribi dvigali so se iz zemeljskih razpoklin, tako imenovani „monti rossi“ pri Nicolosiji; velikanska reka razbeljene lave, dolga 22 kilometrov in široka 8 kilometrov valila se je proti mestu. Pravljica pripoveduje, da pajčolan sv. Agate, katerega so vrgli v grozovito reko goreče lave, odvrnil jo je od mesta, da se je razlila z groznim šumom in cvrčanjem na druge strani v morje.

Konečno naj Ti še malo bolj natanko popišem grozovitega starca, ki že toliko stoljetij roji in okolu

in okolu obdan od hladnih morskih valov in več ko polovico leta snegom krit, ni še ohladil svojega notranjega plamena. Glava mu je snegom krita, a srce je ognjeno, prava podoba zaljubljenega starca! Misli si, da bi čestiti naš oče Trigav pod svoj sneženo odejo gojil tak ogenj in „kadil pipico“ kadar je miren, sicer pa metal iz sebe goreči svoj drob, kak strah bi bil to! In Etna je tudi močen velikan, kajti do 3347 metrov dviga svojo glavo nad morsko gladino in je na vrhu čisto gol in snegom krit, ker pomanjkanje vode in pa vedne revolucije v njegovem notranjem ne pripuščajo planinski flori, da bi se razvila. Na podnožji pa je obdelan in rastline vsake vrste dobro napredujejo. Do višine 2000 metrov je obgozden z raznim drevojem, od tu naprej pa pust, kakor gori rečeno. Imenuje se tudi Monte Gibello ali pa monte (gora) na kratko, kakor pri nas n. pr. Dolenjec pravi na kratko „mesto“ za „novo mesto“. Že stari pisatelji popisovali so ga mnogo, bil je sveta gora, Jupitru posvečena, delalnica boga Vulkana in močnih Ciklopov, pravljica starih pripoveduje, da v dnu gore je pokopan na pol sežgani velikan

hovih doneskov moravske dežele in glavnega mesta Brna in kako more minister opravičiti to prikrajšanje moravske dežele?

Narodnim listom^a se brzjavlja z Dunaja, da vlada hoče narediti konec pruskej propagandi na severnem Českem. Pred vsem hoče odpoklicati tamošnje uradnike, kateri so se udeleževali nemških agitacij, in nastaviti tam zlasti zanesljive in energične okrajne glavarje. Nadalje hoče pomnožiti žandarmerijo v mestih, in namestiti lokalno policijo občinske uprave v Liberci z državno policijo. Na politična društva se bode bolj pazilo. Ko bi pa te naredbe ne pomagale, razpustila se bodo vsa nemško-narodna društva, ki podpihujajo narod, in naposled objavilo odsedno stanje, da se ustavijo agitacije in ustanovne normalni odnosa. — Nam se to ne zdi prav verojetno, dozdaj se vlada ni upala nikdar pokazati energije proti Nemcem. Ako je pa stvar tako daleč prišla, kriva je vlada sama, ki je s svojim omahovanjem dajala nasprotnikom pogum. Ko bi se bila energično potegnila za pravice slovanskih narodov, bi že davno bile utihnile te nemško-pruske agitacije. Tja naj pogledajo naši ausgleichmaierji, kak sad more roditi tako postopanje. Sprava avstrijskih narodov je le mogoča na strogej izvedbi narodne jednakopravnosti, vsako drugo pogajanje je škodljivo.

Vnanje države.

Crnogorski knez, Nikolaj, je tako prijavo vprijel novega turškega poslanika Dževad pašo, ko mu je ta izročil svoje poverilno pismo. Na nagovor Dževad paše odgovoril je knez, da se bo vedno spominjal prijaznega vprijema v Carigradu in bode zato vedno hvaležen turškemu sultanu. Odnošaji obeh vlad bodo v bodoče najboljši.

Rusija bode tudi naložila visoko carino na uvoz kmetijskih strojev iz inozemstva, kajti v Rusiji je že dovoj tovarni, ki izdejajo take stroje. Ta naredba ne bode nič škodovala kmetijstvu, a koristila bode ruskej tovarničnej obrtni. — Rusi misijo ustanoviti več velikih tovarn za sladkor na Kavkazu in Turkestanu, ker sta te dve deželi jako ugodni za pridelovanje sladkorne pese. Potem bode Rusija lehkou spodrinila francoski in angleški sladkor s perzijskih trgov.

Voltite za **bolgarsko** narodno sobranje bodo neki že ta mesec. Ali se sobranje skliče takoj po volitvah ali še le pozneje, še ni odločeno. — Diplomatičnim agentom v Bolgariji imenovan je gospod Jacques Gerov.

Nemški oficijozni listi se prizadevajo, da bi zbljžali narodne liberalce in konservativce. Bismarck bi baje sedaj rad zopet liberalce pridobil na svojo stran, da bi imel oporo, ko bi mu jo katoliki odrekli.

Novo **norveško** ministerstvo je tako le sestavljen: državni sovetnik Schweigaer imenovan je državnim ministrom v Kristianiji; posestnik Karol Lövenskiold državnim ministrom za Norvegijo v Stockholm. Oskrbnik Bang, podpolkovnik Dahlt, profesor juris Aubert, profesor E. Herzberg in ekspedicijski minister Reisners imenovani so državnimi sovetniki. Državna sovetnika Johansen in Hertzberg ostaneta začasno.

V **angleškej** spodnej zbornici odgovoril je Hartington na več vprašanj in izjavil, da vladu ne namerava poslati vojnih čet v Berber in Chartum, da pa prizna svojo odgovornost za varnost Gordonja, in bi se mu moralno pribititi na pomoč, ko bi bil v kakoj nevarnosti, sicer pa vladu ostane pri tem, da se izprazni Sudan. Kar se tiče vojaških, finančnih in političkih razmer, tikajočih se Egipa, pa vladu sedaj ne more dati nikakih pojasnil. — Gladstone je pa izjavil, da Gordon nema nikakega povelja ostati v Chartumu, da pa mu ne grozi nobena nevarnost, kakor on poroča. Na to je opomnil Hartington, da Gordon ni nikdar zahteval, da bi se angleške čete rabile za varstvo Chartuma. V Suakimu ostane majhen angleški oddelek, katerega bodo podpirale pomorske čete in jedna tam stoječa vojna

Encelades „ki zaman skuša dvigniti goro in se osvoboditi. Prvo neštevilnih erupcij — šteje se blizu 100 večjih — popisuje že Pindar od leta 476 po Kr. r. Gori omenjena od l. 1693 bila je najgrozitejša, združena s silnim potresom, ki je končal 40 mest in pokopal mej razvalinami blizu 100.000 ljudi! Jednako huda bila je malo let prej, ko je l. 1669 ostalo 27.000 ljudi brez strehe in mnogo tisoč jih poginolo. L. 1755. ko je bi grozovi potres, ki je razrušil Lizbono, bluvala je hudo tudi Etua. V našem stoletju bile so erupcije 1843., 1852. in 1864. leta in zadnje l. 1874 in 1879, katerih se gotovo iz popisov še spominja. Lava razlila se je 400 metrov na dolgo in 80 metrov široko, pokončavši za več ko pol milijona rodotvite zemlje in z grozno urnostjo napredujoča.

Toliko za danes o tem „izletu“ jednem iz najlepših mojega življenja.

Tebi, Janu in Dragotinu kakor vsem prijateljem tisoč „ognjivih“ pozdravov izpod Etne!

Tvoj stari prijatelj

Josip Noll.

ladja. Northcote je predlagal, da se odloži egiptovsko finančno vprašanje, da bo moč napasti egiptovsko politiko vlade. Gladstone je protestoval proti takej zlorabi parlamentarnih privilegij, in izjavil, da je egiptovsko finančno vprašanje že popolnem rešeno; z ozirom na druge zainteresovane vlade ne more povedati, kaj se je sklenilo. Northcote je nato umaknil svoj predlog. Potem je zbornica nadaljevala razpravo o volilnej reformi. Glasovanje o volilnej reformi bode pa v ponedeljek. — General Graham je že predvčeraj ostavil Suakim.

Dopisi.

Z Dolenskega 2. aprila. [Izviren dop.]

Predmet, katerega si je izbral pisec teh vrst danes, razpravljal se je v naših časopisih že tolkokrat, da bi marsikdo že menil, da se o njem že teško še kaj ali pa često nič več pisati ne dá. Ipak nam preostaje o njem še dokaj tvarine, po katerej človek lahko poseže, kadar in kakor mu je draga.

To je tista na vse strani že prerezeta ravno pravnost, in to je dosedanje slovensko uradovanje.

Glasí se tu in tam, da živimo sedaj „v dôbi miru in sprave“. Bodí si temu „na lice“ ali „na robe“, ugovarjati nečemo niti prvenu, niti drugemu, vendar — bodí pa Bogu potoženo brez hinavčine, — z drobtinami narodnih pravic, kar smo jih mi Slovenci padlih raz „miz spravljivosti“ Taaffejeve do sedaj v dejanji ulovili (ali kako bi človek dejal), s temi „darovi usmiljenja“ se pač ne moremo ponosati, še manj pa zadovoljiti, tako smelo trdimo. Ti so nam odveč pičlo odmerjeni, in treba nam je še dokaj vztrajno na to delati, da se nam terjatve naše praktično v tolikoj meri izvedó, v kolikeršnej smo zahtevati jih po ustavnem in naravnem zakonu opravičeni. Nadejati se nam je sicer gledé tega jedenskrat gotove rešitve, ali do tiste dôbe nam ni rok križem držati, kakor bi kdo misliti zamogel.

Če se podamo danes nekoliko k toliko zanimivej ravno pravnosti — slovenskega jezika, kateri uživa po naših c. kr. uradih delež svojih pravic, podeljenih mu po raznih naredbah just. ministra dr. Pražaka, ali bodisi finančne oblasti, zapazimo bistrega očesa v zadnjem času marsikje še kakšno „grampovo“ skorjo, ki ne ustreza našemu narodnemu okusu. Raznovrstne ovire stavljajo se našemu jeziku na pot, katere treba da, se prej ko moč odstrané. Dasi so gledé tega slučaji ugodni in neugodni, — se nam ponuja vendar povod o slovenskem uradovanju izpregovoriti tako-le:

Naš jezik uživati je jel pri naših sodiščih in davki. uradih vsaj na Kranjskem v zadnjem času nekoliko veljave; no, recimo: za vrata se vsaj toliko ne meče, kakor se je godilo že njim v tistih blaženih „cajih“, ko je sleherni „amtsdienar“ z njim pometal, kakor mu je baš po volji bilo, tedaj še, ko je tam „zgoraj hujša burja brila“ nego veje sedaj ... vetrč! Da pa naš jezik v uradniških sobah in sobahnah ne zaseda sedaj vseh tistih prostorčkov, ki so mu nakazani po dozdanjih naredbah Pražakovih, — je paznemu in skrbnemu narodnjaku kaj lehko zaslediti.

Povsem se o tem lehko izjavimo: da sedanje slovensko uradovanje zaslubi to ime k večemu v širjem pomenu besede, mej tem, ko so vse, tega tikajoče se naredbe izdane v svrhu: umeti jih v ožjem pomenu. Vsaj ne vem, kako bi si jih trezen človek drugače razlagal. (Konec prih.)

Domače stvari.

(Z Dunaja) poroča se nam iz zanesljivega vira jako vesela vest, da je gosp. kanonik dr. Gogala od vseh oblastev primo loco predlagan škofom Ljubljanskim in da se je njegovega imenovanja v kratkem nadejati.

(Z animljivo slovenskovo novico) nam prinaša „Ljubljanski Zvon“ v svojej zadnjej številki, da namreč O. Bamberg v Ljubljani v kratkem začne izdavati „Slovensko biblioteko“, katera bude objavljala izvirne spise slovenskih pisateljev. Začeti misli, in to nas osobito veseli, z novo izdajo Prešernovih poezij, urejeno po g. Levstiku. Potem pridejo na vrsto pesni Simona Gregorčiča in to v dveh zvezkih. Slovenski narod, upamo, bude zahvalen podpiral to slovstveno podjetje, katero obeta veliko lepega na mnogotero stran.

(Gosp. Gertscher,) deželne sodnije predsednik, preseli se takoj, ko bode umirovljeni, v Gradec, kjer je že stanovanje najel.

— (Potovalnim učiteljem za Kranjsko) imenovan je g. Gustav Pirč, kmetijske družbe tajnik.

— („Vrtec“) Časopis s podobami za slovensko mladino, prinaša v svojej 4. štev.: Oblakom, pesen. — Ivan Durak. Ruska pripovedka. Poslovni Fr. Hubad. — Kralj v kmečkej koči. — Nekaj danes, nekaj jutri. — Vzpomlad. Pesen. A. Pin. — Karlova cerkev na Dunaji. S podobo. — Vzpomladna bučela. — Poljska lov. — Rujavi hrošč ali keber. — Razne stvari. — Slovstvene novice. — „Vrtec“ stoji za vse leto 2 gld. 60 kr.; za pol leta 1 gld. 30 kr.

— (Letošnje redno zborovanje) kranjske odseka I. občnega uradniškega društva avstro-ugarske države in pa hranilnega in posojilnega uradniškega društva v Ljubljani bode v nedeljo 6. aprila t. l. ob 10 uri dopoludne v tukajšnji kazini. Zborovanja se mora najmanj 30 udov udeležiti, da je mogoče o predlogih določno sklepati. Želeti je tedaj, da se gosp. društveniki v oblinem številu zberó.

— (Kranjsko veteransko društvo) ima 4. maja t. l. ob 9. uri dopoludne v magistratni dvorani svoj občni zbor. Na dnevnem redu je ogovor prvomestnika, poročilo o delovanju društva v pretečenem letu in poročilo o računskem sklepu za leto 1883, potem volitev odbora in posamični načrti.

— („Schande und Schaden“) V zadnjem letnem zborovanju krajevne skupine „innere Stadt“ na Dunaji za nemški „Schulverein“ imel je poslanec dr. Kopp govor, v katerem je bridko tožil, ker Dunajčanje nemajo nobenega čuvstva za nemški „Schulverein“. Dejal je, da on bi rad vse Dunajčane, ki ne pristopijo k temu društvu, prepričal, koliko jim donaša „ne le sramote, nego tudi kvare“ to, ker se „Schulverein“ ne približajo. — No, Dunajčanje so pač prebrisani in prepametni ljudje, da ne bodo denarje pri oknu vun metali, naj jih dr. Kopp še toliko navdušuje, za take drage veselice, za „Schande und Schaden“! Mlačnost Dunajčanov pa tudi jasno kaže, kako malo potrebna se ljudstvu vidi „Schulvereinova“ stvar.

— (Na Vrtači) pri novem posloplju, katerega je sezidal g. Korzika, molé še zmirom sprehajalcem zid in lesena ograja v oči, dasi je mestni zbor že pred mesecem dñi naročil, da ima, kakor je obljudil nepraviti železno ograjo. Kakor se sliši, misli gosp. Korzika se obrniti z novo prošnjo do mestnega zobra.

— (Sodnisko posloplje) v Novem mestu se bode sedaj nekoliko prezidalo, nekaj pa prizidalo. Stavbeni troški preračunjeni so na 17.000 gld. in se je delo po podjetniku iz Ljubljane, g. stavbenem mojstru Filipu Zupantiču že pričelo.

— („Obrotnik“) glasilo trgovske in obrtnice v Zagrebu začel je izhajati s početkom tega meseca. List ima prav lepo obliko in vsebino, izhaja trikrat na mesec in stane za vse leto 4 gld. Urednik mu je g. Milan Krešić, trgovske in obrtnice zbornice tajnik.

— (Prepovedna doba za vodne živali.) Po dočebah novega ribarskega zakona je aprila meseca prepovedna doba za lipane, ostriže, sulce, potočne karpe in rake; v tej dobi se jih torej ne sme loviti na nikakšen način niti prinašati na trg. Kdor se pregreši zoper to prepoved, njemu se zasejajo dotične vodne živali in naloži se mu še primerna glob.

— (Razpisano je mesto) vodje na dopolnilni obrtni šoli v Gorici. Mesto se odda začasno, dohodki 1200 gld. na leto, učni jezik italijanski. Prosilci, ki znajo tudi slovenski in nemški, imajo prednost. Prošnje na kuratorij imenovane šole, t. j. županstvu Goriškemu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 5. aprila. „Wienerzeitung“: Okrajni sodnik v Velikih Laščah Josip Martinak imenovan je deželne sodnije svetnikom pri okrožni sodniji v Rudolfovem.

Budimpešta 5. aprila. Gledé včerajšnje naredbe dolenje-avstrijskega namestništva, s katero se dopušča uvažanje živine s Požunskoga živinskega trga na Dunaj le pod gotovimi pogoji, izjavil je na vprašanje v konferenci liberalne stranke trgovinski minister, da je proti tej naredbi že ugovor napravil.

Budimpešta 5. aprila. V spodnej zbornici stavili so Apponyi, Falk in Hoitsch inter-

pelacije o naredbi dolenje-avstrijskega namestništva glede uvažanja živine iz Ogerske.

Halifax 5. aprila. Parobrod Daniel Steinmann s 124 osobami se je na potu iz Antwerpena v Novi York pri Sambru potopil. Do sedaj samo pet osob rešenih.

Dunaj 4. aprila. Prijeli so danes Adolfa Redicha, lastnika menjalnice J. W. Horn na Schottenringu, menjalnico pa zaprli. Povod temu bilo so ovadbe raznih strank, katere je zaprti Redlich osleparil.

Dublin 4. aprila. Vlada je zasledila zaroto irskih nemagljivih („Invincibles“), ki je imela namen razstreliti jetnišnico Montjoy-i in oprostiti vse ondi zaprte Fenijance.

Razne vesti.

* (Glavni dobitek.) Pri srečanji dunajskih komunalnih sreč zadevi sti 2 revni prodajalki tobaka v Budimpešti, katerih starejša je bila zaročena, prvi dobitek 200.000 gld. Dobili sti 50 sreček za razprodajo in jedna jima je ostala, kajti nikdo jo ni hotel kupiti, in to sti zase obdržali.

* (Velik vihar v zjednjeneh državah.) V torek in v sredo razsajal je hudi orkan in Huntsvillu (Alabama), Chattanoogi (Tennessee), Columbiji (Ohio), Pittsburghu in drugih krajih držav Ohio in Indiane. Misli se, da je 30 oseb ubitih in nad 100 poškodovanih.

VABILO k občnemu zboru društva „Narodni dom“.

Vsled sklepa upravnega odbora v seji v 9. dan marca t. l. bode letosni občni zbor društva „Narodni dom“

v 7. dan aprila 1884

ob 6. uri zvečer

v dvorani Ljubljanske Čitalnice

z naslednjim dnevnim redom:

- Predsednikov nagovor.
- Poročilo tajnikovo.
- Poročilo blagajnikovo.
- Poročilo pregledovalnega odseka.
- Nasvet upravnega odbora, da so spremenita §§. 2. in 4. društvenih pravil.
- Volitev predsednika.
- Volitev upravnega odbora.
- Volitev pregledovalnega odseka.
- Posamični nasveti društvenikov.

Vsi p. n. gospodje društveniki so torej uljudno povabljeni, da se udeležijo tega občnega zabora v polnem številu.

V Ljubljani, v 12. dan marca 1884.

Za upravljeni odbor društva „Narodni dom“:
Ivan Hribar, Dr. Alf. Moschè,
tajnik. predsednik.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovite, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 " 50 "
„ četrt leta	3 " 30 "
„ jeden mesec	1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec. 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 " — "
„ četrt leta	4 " — "
„ jeden mesec	1 " 40 "

Upravnštvo „Slov. Naroda“.

Tuji:

dne 4. aprila.

Pri **Slonu**: Schlinger z Dunaja. — Müller iz Trsta. — Krajniz Gradača. — Majdič iz Kranja. — pl. Mihalovich-Schaffgotsch iz Zagreba

Pri **Maliči**: Ziegler, Winkler, Grünwald, Fandler z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močnina v mm.
4. aprila	7. zjutraj	729-86 mm.	+ 3°6°C	sl. vzh.	jas.	0-00 mm.
	2. pop.	727-83 mm.	+ 16-2°C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	730-61 mm.	+ 10-4°C	sl. vzh.	d. jas.	

Srednja temperatura + 10-1°, za 1-8° nad normalom.

Dunajska borza.

dné 5. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 85
Srebrna renta	80 " 95
Zlata renta	101 " 70
5% marena renta	95 " 40
Akcije narodne banke	845 " —
Kreditne akcije	321 " 20
London	121 " 35
Štěbro	— " —
Napol.	9 " 60 ^{1/2}
C. kr. cekini	5 " 69
Nemške marke	59 " 30
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101 " 35
Ogrska zlata renta 6%	121 " 85
" papirna renta 5%	91 " 65
5% štajerske zemljiss. od/ez. oblig.	88 " 45
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	114 " 50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	121 " 50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	108 " —
Kreditne srečke	106 " 50
Rudolfove srečke	174 " 25
Rudolfove srečke	10 " 19
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 20
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	211 " 25

Št. 5548.

(220-2)

Razglas.

Primož Auer-jeve ustanove prvo in drugo mesto po 52 gld. 50 kr. na leto, je izpraznjeno.

Pravico do teh ustanov imajo revni otroci Ljubljanskih meščanov, pred vsem pa otroci revnih barokarjev in sorodniki ustanovnika, dokler se ne morejo še sami preživljati.

Dotične prošnje uložje naj se do **30. dné aprila t. l.** pri podpisanim magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,
v 31. dan marca 1884.

Trakuljo

(ploščnato glisto) prežene
dr. Bloch na Dunaji,
Praterstrasse 42, tudi pismeno. (90-5)

FRANC ŽELEZNIKAR,

krojač v Ljubljani,

se priporoča

za izdelovanje oblek

po najnovnejših pariških journalih.

Za p. n. načnike ima tudi razno blago po najnovnejših vzgledih na razpolaganje.

C. k. privilegij za zboljšanje šivalnih strojev.

Ivan Jax,

v Ljubljani, Hotel Evropa.

Zaloga vsakovrstnih

šivalnih strojev

za družine in rokodelce, rabljivih za

vsakatero šivanje. (113-9)

6letna garancija!

Podrek brezplačno. Na mesečne obroke po 4-5 gl.

Umetne (32-25)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovjem amerikanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Na plučah bolnim,

jetišnim i. t. d. priporoča se brezplačno izvrsten lek.

Na vprašanja odgovarja radovoljno (780-16)

Teodor Rössner v Lipskem.

Se mena,

kakor:

večna detelja (Luzerner), živinska velikanska pesa, domača detelja, kakor tudi travna pol ska in vrtna semena, katera so zanesljivo kaljiva, se dobē po najnižej ceni pri podpisem.

Poštna naročila se hitro razpošljajo, kakor tudi drugo mnogovrstno blago se brez ozira na dobitek preskrbuje pri

Petri Lassniku v Ljubljani.

Zdatno znižane cene.

Kava

neposredno iz Hamburga

razpošilja kakor znano v izvrstni kvaliteti

Karol Fr. Burghardt, Hamburg,

v žakljih po 4 3/4 kg. netto, poštnine prostost zavitkom vred nemudoma po poštem povzetji.

5 kg. av. v. gld.

McCca, pristno arabska, plemenita " " " 6.30

Menado, izvrstnega okusa " " " 5.40

Perl-Ceylon, jako fina in mila " " " 5.40

Melange (zmes), posebno priporočati " " " 5.30

Ceylon Plantation, jako slastna " " " 5.—

Java, zlatorumenia, jako fina " " " 4.70

Cuba, modrozelenia, biljantna " " " 4.70

Afrik. McCca, fina in zdatna " " " 3.90

Santos, fina in močna " " " 3.55

Rio, okusna " " " 3.25

Caj v izvrstnej izberi, 1/2 kile od av. v. gld. 6.— do gld. 6.—

Dober podobar

dobi takoj trajno delo (226-1)

v mlzariji Ivana Kratzerja v Ptuji.

Slamnike

pere in prenareja po najlegantnejjih in novih modelih in

<

Zemljische na močvirji,

skupno, ki meri 105 oralov, $\frac{3}{4}$ ure od Ljubljane, popolnem osušeno, ter je za rezanje šote in pridelovanje poljskih pridelkov jako pripravno, **prodaja se** pod ugodnimi pogoji.

Z izključenjem vsakih posredovalcev daje natančneja pojasnila **Anton Podkrašek** v Ljubljani, Gradišče, Rimska cesta št. 5. (185-3)

Važno za gostilničarje!

Podpisani naznanjam, da imam v zalogi, kakor vsako leto, vsake velikosti

Iedenice (Eiskasten),

v katerih se dadó dobro hraniti jedi in pijače; tudi popravljam stare in zamenjam z novimi.

Vnanja naročila izvršujem takoj in točno.

Janez Podkrašek,
(212-1) **v Ljubljani, Trnovo št. 19.**

Za bližajočo se sezijo

priporoča

najstarejša in najglasovitejša firma za suknjo Morica Bum-a

v Brnu

(ustanovljena leta 1822)

pristno Brnsko volneno blago. Jako lepi in modni uzorci za celo obleko od gl. 1.— do gl. 6.— meter. Bogata izbér **sukna za suknje** (Streich- und Kammgarnrockstoffe) od gl. 3.— do gl. 7.— in **sukna za hlače**, najnovnejši uzorci, od gl. 1.20 do gl. 6.— meter. **Črni Peruviens za suknje** in **Toskins za hlače** od gl. 3.— navzgor do gl. 6.—, gl. 7.— in više meter.

Velika zaloga vsakovrstnega **sukna za civilne in vojaške oblike, hvreje, cerkve, biljarde in vozove.**

Sukna za požarne straže, veteranska in streška društva in druge korporacije

Pristni **angleški potni plaidi**, 3 metre 50 cm. dolgi in 1 meter 66 cm. široki, po gl. 3.50, 4.75, 5.25 do gl. 16.—.

Uzorce zastonj in franko. Blago razpošilja samo proti poštnemu povzetju ali gotovemu predplačilu. — Pošiljatve, katerih vrednost znaša nad gl. 10.—, pošiljajo se franko.

Gospodje **krojaški mojstri** dobé na zahtejanje **vzgledne knjižice z mnogoštevilnimi uzorci franko.** (149-4)

200 najslavnijih zdravnikov spričevala priporočajo

dr. Popp-ova zobna zdravila

kot najboljša za zobe in usta.

Anatherinova zobna in ustna voda

dr. J. G. Popp-a,

c. kr. dvor. zdravnika,

na Dunaji, I., Bognergasse 2.

Radikalni lek za zobobolje, vsako bolezen v ustih in v dlesnu. Olajšuje zobenje pri otrocih in je neogibna pri uporabi mineralnih vod. Izdatna za grzjanje pri kroničnem vratobolji in zoper difterito. Velika steklenica po 1 gld. 40 kr., srednja po 1 gld. in mala po 50 kr.

Vegetabil. zobni pršaček stori zobe blesteče, ne da jih pokvari. Cena skateljci 63 kr.

Anatherin-zobna pasta za čiščenje in ohranjanje zob, odpravo sladkega duha in zobnega kašema. Cena steklenej skeljci 1 gld. 22 kr.

Popp-ova aromatična zobna pasta, blesteče beli zobje po kratkem uporabljeni. Zobje (pravi in umetni) se ohranijo in zabrani se zobobolje. Cena kosu 35 kr.

Zobna plomba, praktično in najsigurnejše sredstvo, s čemer si vsake lahko sam plombira otobe. Cena zavitku 2 gld. 10 kr.

Popp-ovo milo iz zelišč. Že 18 let z izvrstnim vsphem rabljeno sredstvo proti hrastam, lisnjakom, peganom, srbenju kože, ozebljinam, potenju nog. Cena 30 kr. (213-1)

Pred ponarejanjem se svari, s katerim si pomagajo nekateri fabrikante, da si osvojejo tovarniško znamko, ki je mojek kako ponarobna, in izdeluje blago, ki je po zunanosti mojemu jasno podobno. Pri nakupu vsakega izdelka naj se natanko pazi na firmo. **Več ponarejalcev in prodajalcev na Dunaji in v Inomostu bilo je nedavno k precejšnjim kaznim sodnijsku obsojenih.**

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričič, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Škofje Loka: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Böhmches, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kanji: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Črnomlji: J. Blazek, lekar; v Viipavi: V. Kordas, lekar; v Pontafelu: P. Osaria, lekar.

„Ne kašljaj“ cukrčki

(10 kr.),

„Ne kašljaj“ kokosov sirup

(50 kr.),

s bencij, natronom proti kašlu, hričavosti, bolečinam v prsih, plučni, vsem boleznim v sapniku, vratu, želodeci, plučih in v srcu, proti vsem slabostim na telesu in v živcih, okrepčevalno sredstvo za rekonvalente razpošilja lekarna v Slavkovu „Austerlitz“. Za 1 gld. franko pošilje 8 „ne kašljaj“ celičkov, za 2 gld. 2 lončka kokosovega sirupa in 8 „ne kašljaj“ cukrčkov. Zahtevaj jih povsed.

Zaloga v vseh lekarnah in materialnih prodajalnicah. Pristni „ne kašljaj“ izdelki z varstveno znamko so v zalogi v lekarnah v Pragi: pri J. Fürstu; na Dunaji: pri F. Neusteter, I. okraj; C. Scharrer, Marihilferstraße se; v Pešti: pri Török; v Brnu: pri Schönaichu, F. Ederji, M. Hofnerji, v Prossnitz: K. Vojacek; v Peran: F. Matous; v Wischau: V. Batkal; v Olomouc: dr. Schröter; v Igli: V. Inderka; v Piseku: R. Dvorak; lekarji; v Ogr. Hradis: J. Stancl; v Klattau: Josip Statzky; v Kuttenbergu: Prok. Slavik; v Pragi: Fragner, lekarji, itd.

Pristno samo z varstveno znamko zvezde * iz lekarne v Slavkovu (Austerlitz).

A. Přikryl, lekar v Slavkovu, odlikovan s srebrno svetinjo na mejnardnej farmacevtičnej razstavi na Dunaji 1883. 5 kilo malinčnega soka franko gld. 340. (169-4)

Tako delujejo.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujejoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravnno tako sigurno pri **plešah, izpalih in osivelih laseh.** Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Eduardu Mahru**; v Trstu Peter Slocovich, via Sanita 13; v Gorici lekar C. Cristoffoletti; v Reki lekar C. Silhavy; Celji A. Krisper; v Mariboru J. Martinz; v Rovinji lekar G. Tromba.

NI sleparja! (696-19)

S. c. kr. avstr. privilegijem in kr. pruskim ministerskim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo (žajfa) iz zelišč za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnaga na koži; v zapečatenih izvirnih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutevard-ova dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najzasnjejši pripomoček za ohranjenje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje iz kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapečatenih in v steklu štempljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuer-jev dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepič in budi živelj; v izvirnih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Lindova rastlinska pomada v štanjsach, po viši svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvirnih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljajoči in ohranjujoči moći za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Béringuer-jev rastlinski pripomoček za barvanje las, barva prav črno, rujavo in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeliščna pomada za oživljenje in zbujenje rasti las; v zapečatenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuer-jev olje iz zemljiskih korenin za okrepanje in ohranjanje las in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zelišč, znan in skušen domač pripomoček za prehlad, hričavost, zabasanost, hripcavo grlo itd.; v izvirnih škatljicah po 70 in 35 kr.

Bratov Ledar-jevo balzamično milo iz olja zemljiskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanju nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr.; paket (4 kosov) 80 kr.

Pravili ti po pripoznani solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih že priljubljeni pripomočki se dobjavajo:

V Ljubljani pri bratih Krisper in pri Edward Mahru; v Zagrebu pri J. Cejkemu Karol Aratzmu in Flor. Kiraloviću; v Celji pri Kr. Krisperju; v Reki pri drogljiveru Nikolu Pavačiću; v Gorici pri lekarjih G. B. Pontiniju in G. Cristofolettiju; v Celovec pri lekarjih H. Kommetterju in Vilj. pl. Dietrichu; v Trstu pri lekarjih J. Serravallo, K. Žanettiju in P. Prendiniju; v Beljaku pri Kumpf-ovičih dedičih; v Varaždinu pri lekarjih Fran Riedtu in Anton Kusiju; v Zadru pri lekarju N. Androvici.

Svarilo. Svarimo pred ponarejanjem, osobito pred dr. Suin de Boutevard-ovo dišečo zobno pasto in pred dr. Borchardt-ovim aromatičnim zeliščnim milom.

Mnogi ponarejalcji in prodajalci ponarejenih naših priv. stvari bili so že na Dunaji in v Pragi sodnijsko obsojeni, da so morali plačati precejšnje globe v denarji.

RAYMOND & Co., c. k. pr. lastnik tovarn hygalističnih cosm. stvari v Berlinu. (4-5)

Javno naznanilo

vsem prebivalcem Avstro-Ogerske!

Vsled velikanskega pokupovanja od strani p. n. občinstva v prej v listih objavljeni razprodaji velike zaloge blaga iz zapuščine 121 let obstoječe velike trgovske hiše Janeza Karola Kunzschmidta, se je ta zaloga za več nego $\frac{2}{3}$ zmanjšala in so dediči sklenili v poslednjej seji, da razprodajo še nahajajočega se blaga **samo štiri tedue** nadaljujejo. — Kdor si tedaj želi kupiti lepo in izvrstno blago skoraj **zastonj**, hiti naj v svojo lastno korist z naročitvijo.

Vsako blago, katero ne ugaja, se takoj za katero koliko drugo zamenja, tako da se pri naročitvi ni batí, da bi bil opeharjen.

Cene in katalog blaga:

ŽENSKE SRAJCE iz najfinješega angleškega chiffona, s pristnimi švicarskimi vezanimi ustavki, pravna umetna vezenina, po gl. 1.50, dvanajstoricu za gl. 16.50. Taiste iz najfinješega Schroll-ovega chiffona, najfinješ na-rejene, po gl. 1.70, dvanajstoricu za gl. 17.70.

ŽENSKI PONOČNI KORZETI iz jednake baže, zelo dolgi in po vsej dolosti s švicarskimi vezanimi ustavki, pravna umetna vezenina, po gl. 1.50, dvanajstoricu za gl. 16.50. Taiste iz najfinješega Schroll-ovega chiffona, elegantno narejene, po gl. 1.70, dvanajstoricu za gl. 17.70.

ŽENSKA SPODNJA KRILA iz najfinješega sivega platina, s pristno barvanimi vezanimi obšivki in volanti, kako fina, I. baže po gl. 1.55, dvanajstoricu za gl. 17.50; II. baže po gl. 1.45, dvanajstoricu za gl. 16; III. baže po gl. 1.25, dvanajstoricu za gl. 14.

ŽENSKA KRILA iz najfinješega kretona, s pravimi vezanimi čipkami okrašene in z 2 volanti po gl. 1.55, dvanajstoricu za gl. 17.50. Taista krila iz kretona v vseh barvah, kakor: rujava, modra, bordó, z zlatom vezana in s pristnimi baržunastimi listi okrašena, kako fina, po gl. 1.75.

BELA SPODNJA KRILA iz najfinješega angl. chiffona, s pristnimi švicarskimi vezanimi ustavki, z vezanimi volanti in plisirane, I. baže po gl. 2.75, II. baže po gl. 2.10, III. baže po gl. 1.55.

ŽENSKE HLAČE iz najfinješega angleškega chiffona, z najfinješimi švicarskimi vezanimi ustavki in zvezami, po gl. 1.50, dvanajstoricu za gl. 16.50; II. baže po gl. 1.30, dvanajstoricu za gl. 14.

MOŠKE SRAJCE iz najfinješega angleškega chiffona, s deternativnim oprjem, gladko ali vezane, vsakeršne vratne širjave, po gl. 1.50, dvanajstoricu za gl. 16.50. Taiste iz najfinješega Schroll-ovega chiffona, najfinješ na-rejene à la france, po gl. 1.70, dvanajstoricu za gl. 18.80; in po gl. 2, dvanajstoricu za gl. 22.50.

NAMIZNE GARNITURE iz ušitimi cvetlicami, obstojecne iz prta in 12 brisalk, samo za gl. 2.85. Taiste najfinješega francoskega dela, kako fine, z bogatimi resami, za 12 oseb, po gl. 3.45. Namizne garniture iz najfinješega damasta, z ušitimi cvetlicami, obstojecne iz za 12 oseb velikega prta in 12 pristojčih velikih brisalk, kako fino narejene, po gl. 5.60.

Trgovski učenec,

zmožen slovenskega in nemškega jezika, v sprejme se v prajoalnico mešanega blaga **Ludovika Wagner-ja** v **Slovenjiju**. (208-2)

Skladbe,

zložil F. S. Vilhar.

Prva knjiga teh skladeb, koje so že do sedaj v slovanskem svetu nemalo senzacijo vzbudile, dotiskana je. Po zadržaji zanimiva je za vsacega, koji se z glasbo ali petjem bavi; ona obsega: I. samospeve, II. moške zbole, III. mešane zbole in IV. skladbe za glasovir.

Knjiga je vrlo okusno opravljena ter ima na velikem formatu 92 strani. Prodava jo v Ljubljani knjigarna J. Giontini-jeva po 2 gld. 40 kr.; dobri se pa tudi pri skladatelji samem v Karlovcu (Hrvatska) po 2 gld. 20 kr. (160-7)

FRANZ JOSEF BITTER QUELLE „prijeten in priročen lek za scisčenje.“
Prof. VALENTA, Ljubljana.
„ne prouzroča nobenih težav.“
Prof. pl. BAMBERGER, Dunaj.
„je uspešnejše, kakor druge grenčice.“
Prof. LEIDESDORF, Dunaj.

Zahtevaj se vedno izrečeno: „FRAN-JOSIPOVA GRENCICA“. Zaloge povsod. (136-4) Vodstvo razposiljalne v Budapešti.

FERD. BILINA in KASCH,

v Ljubljani, Židovske ulice,

prodajata

glacè-rokovice za dame,

(lastni izdelek),
najbolje baže in v največjih izberi,

samo **70** kr. par.

Tam se dobivajo tudi najfinješje **glace-rokovice za gospode** in **dame in švedske usnjate rokovice** v vseh modnih barvah v vsakršnej dolosti točno po meri po najnižjih cenah. (199-3)

Velika izber najnovejših kravat za gospode.

Odlifikovano z 18 svinčinami in spričevali imenitnih in merodajnih osob in korporacij kot najboljša in najcenejša mast za obutev in za usnje za konjko opravo in pri vozovih, in se že več let rabi za lovskim in potopne čevije na Najvišjem dvoru in od njega najvišjih lovskih priateljev, da pri izletih v gore od Nj. Veličanstva cesarice.

Hiša na prodaj

iz proste roke, pol ure od Ljubljane na dolenskej cesti, v prav dobrem stanju, ima 5 kletij, vodnjak, gréde za zelenjavo, vrt, senožet, njivo s kozolcem, hlev in nov skedenj, vse okoli hiše. Proda se tudi brez zemljišča. V hiši je gostilna in trafika in je za vsako obrt. Na potoku se dà napraviti kovačnica, strojbenica in trdni hišni zid bil bi priven za parni mlin. Uzrok prodaje je bolehanje gospodinje, pogoji ugodni. Pisma na: F. P. v Rudniku št. 17, pri Ljubljani. (148-5)

Izvrsten med

(garantiran pitanc)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.), škatla 30 kr.

se dobiva proti poštemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

Oroslavu Dolencu, svečarji v Ljubljani. (207-2)

IVAN SOKLIČ, prej A. PRIBOŽIČ.

Zaloga

Bruseljskih klobukov.

Podpisani priporoča sl. p. n. občinstvu veliko zaloga vsakovrstnih

klobukov za gospode

od 1 gld. 80 kr. više; klobuke za dečke po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.; svilnate cilindre po 4 gld. 50 kr. — Dalje imam v zalogi:

srajce in spodnje hlače za gospode, vratnike, kravate itd.

Vnanja naročila izvrše se točno. IVAN SOKLIČ.

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6.

Dekle,

poštenili starišev, išče se za prodajalko v štacuho z raznovrstnim blagom, v dobro hišo.

Dekle mora biti dobro izolana in posebno v razenjenji izurjena, slovenska in, ako mogoče, kolikor toliko tudi nemškega jeziká zmožna.

Ponudbe se prosijo pod naslovom „**Stajersko št. 13**“ na upravnosti „Slov. Naroda“ pošiljati. (201-3)

JOSIP RAUNICHAR,

v Ljubljani, Židovske ulice št. 6,

priporoča svojo bogato zalogo (178-3)

čevljev
za gospode, dame in otroke,
dobro in elegantno izdelane, po najnižje cenai.

Rogačka kislina.

Stajerski deželnki zdravilni zavod.

Južno železnična postaja:

Poljčane.

Glasovite kisline z glavberjevo soljo, jeklene kopeli, zdravilnica z mrzlo vodo, ozdravljenje z mlekom in siratko. — Glavno označenje bolezni prebavljivih organov.

Ugodno bivališče.

Saison od maja do oktobra.

Prospekti in naročbe za stanovanja na ravnateljstvo. (148-3)

H. HAUPTMANN,

v semeniškem poslopji v Ljubljani,
priporoča svoje do sedaj kot najboljše priznane

oljnate barve, firneže in lake

in prevzame

vsa pleskarska dela pri novih stavbah

po najnižjih cenah. (202-2)

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujem se prečastitim gg. trgovcem in slavnemu p. n. občinstvu za meni do sedaj izkazano zaupanje in priporočam gg. trgovcem za mnogobrojna naročila svoje izvrstno urejeno

apreturo za suknjo,

slavnemu občinstvu pa svoje

kemično spirálnico,

v katerej se razparane in nerazparane moške in ženske obleke, obleke za vizite, šali, tapecirarsko blago, tepih z vsemi okraski, ne da se isti zmanjšajo ali pa zgubé prvotno svojo barvo in obliko, lepo očedijo.

Pregrinjala vspremo se za pranje in se potem nategnejo, da so zopet lepi, kar se prav dobro in ceno izvrši. — V mojej

barvariji

se vspremo za barvanje svilasto, bombažno ali pomešano blago, kakor obleke za gospodov, ženski paletot in plašči za dež, brez da bi bili isti razparani. Vse to se barva v vsakej barvi, katera se naroči, ne da se oblika zmanjša.

Za tonogobrojna naročila in ceno izvrševanje se priporoča

z odličnim spoštovanjem

JOSIP REICH,

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4, v Ljubljani.

Svarilo!

S tem opozarjam p. n. občinstvo na to, da se v novejšem času narejajo in prodajajo blagajnice, ki imajo z našimi skoraj jednak glasečo se firmo.

Naši prodajalci nam naznavajo, da se s tem zapeljava p. n. občinstvo, ki misli, da kupi prave Wertheimove blagajnice.

Pred kupovanjem takih blagajnic svarimo, ker se s tako manipulacijo, ki je nečemo natančneje označiti, špekulira samo na zameno imena.

F. WERTHEIM & Comp.,

c. kr. dvorni liferanti,

c. kr. priv. avstrijska tovarna za blagajnice.

Jedina zaloga pri gospodu

FRANU DETTER-ji,

zaloga šivalnih strojev v Ljubljani.

(128-3)